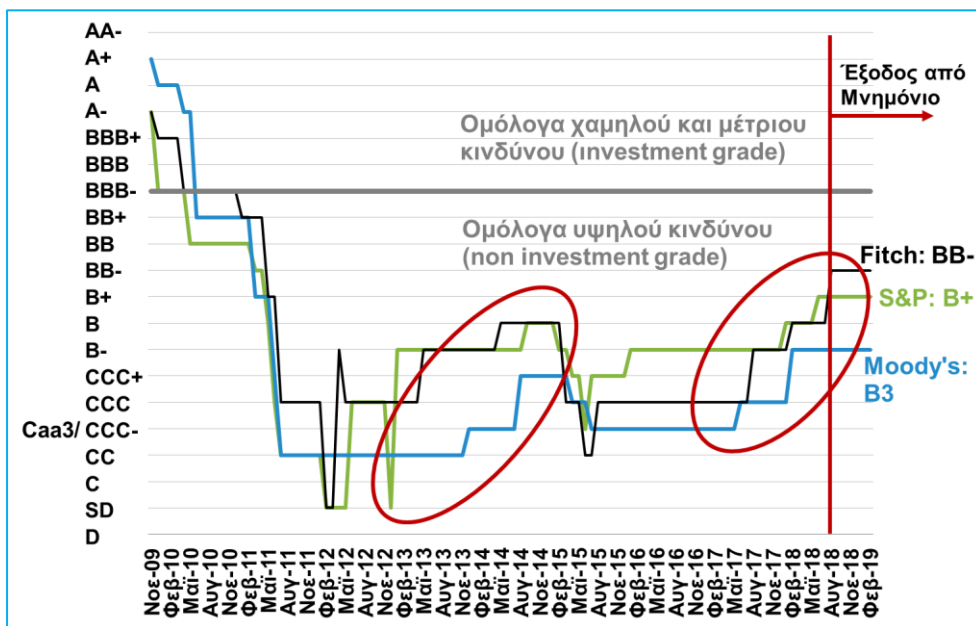

Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας
(Standard & Poor's, Moody's, Fitch, Φεβ. 2019)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βασικοί δείκτες	4
Οικονομικό κλίμα	5
Απασχόληση, τιμές, αμοιβές	6
Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες	7
Εξαγωγές, τουρισμός	8

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor

E: mmitsopoulos@sev.org.gr
T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ:

Προεκλογική αβεβαιότητα με βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης και μικτές τάσεις στις επιχειρηματικές προσδοκίες

Οι προκλήσεις για την ελληνική οικονομία αυξάνονται, καθώς η χώρα έχει εισέλθει σε προεκλογική περίοδο. Η άνοδος της καταναλωτικής εμπιστοσύνης ευνοεί τις εξελίξεις στο λιανικό εμπόριο και αποτυπώνει τις συνθήκες αύξησης της απασχόλησης και των μισθών, αν και, σε κάποιο βαθμό, σχετίζεται και με τις προσδοκίες που δημιουργούν οι προεκλογικές παροχές, όπως συμβαίνει κάθε φορά που γίνονται εθνικές εκλογές. Οι εκλογικές αναμετρήσεις το 2019 κρατούν σε στάση αναμονής τους επενδυτές, γεγονός που, σε συνδυασμό με την αυξανόμενη αβεβαιότητα στο διεθνές περιβάλλον, δεν ευνοεί την εισροή κεφαλαίων για πραγματοποίηση επενδύσεων. Οι επιχειρήσεις στη βιομηχανία, τις κατασκευές και τις υπηρεσίες, που επηρεάζονται περισσότερο και από τις διεθνείς εξελίξεις, δείχνουν να τηρούν επίσης μία στάση αναμονής, διαμορφώνοντας μικτές τάσεις. Πιστικά προβλήματα όπως αυτό των κόκκινων δανείων και ο κίνδυνος νέου δημοσιονομικού εκτροχιασμού λόγω κρίσιμων επικείμενων δικαστικών αποφάσεων δεν επιτρέπουν εφησυχασμό.

Στην ΕΕ-28 και στην Ευρωζώνη το οικονομικό κλίμα συνέχισε να επιδεινώνεται τον Ιανουάριο του 2019 κυρίως λόγω της περαιτέρω εξασθένησης των προσδοκιών στη βιομηχανία και τις υπηρεσίες, ενώ σημειώθηκε ελαφρά ανάκαμψη στο λιανικό εμπόριο και την καταναλωτική εμπιστοσύνη. Με βάση τις [χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), ο ρυθμός ανάπτυξης στην ΕΕ-28 και την Ευρωζώνη θα περιοριστεί το 2019 σε +1,5% και +1,3% αντίστοιχα, από +1,9% το 2018 και +2,4% το 2017, με την οικονομία της Ιταλίας να υφίσταται τη μεγαλύτερη επιβράδυνση (+0,2% το 2019 από +1,8% το 2018 και +1,6% το 2017). Για το ελληνικό ΑΕΠ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διατήρησε αμετάβλητες, σε σχέση με την [Έκθεση Ενισχυμένης Εμπιστοσύνης](#) του Νοεμβρίου του 2018, τις προβλέψεις της σε +2,2% το 2019 και +2,3% το 2020, κάνοντας λόγο για δυναμική συμβολή των εξαγωγών και της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Στο ίδιο μήκος κύματος, οι διεθνείς οίκοι Standard & Poor's (S&P) και Fitch διατήρησαν αμετάβλητη την αξιολόγησή τους για την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας με θετικές προοπτικές. Ο οίκος Standard & Poor's προβλέπει υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης (+2,4% την περίοδο 2019-2022) από τον μέσο όρο της

Οι εκλογικές αναμετρήσεις το 2019 κρατούν σε στάση αναμονής τους επενδυτές, γεγονός που, σε συνδυασμό με την αυξανόμενη αβεβαιότητα στο διεθνές περιβάλλον, δεν ευνοεί την εισροή κεφαλαίων για πραγματοποίηση επενδύσεων.

Ευρωζώνης, ως αποτέλεσμα κυρίως της ενίσχυσης της εγχώριας ζήτησης παράλληλα με ισχυρές εξαγωγικές επιδόσεις. Αναφορικά, πάντως, με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η χώρα, τονίζεται η επισφαλής ανταγωνιστικότητα και η πιθανή ανατροπή των μεταρρυθμίσεων στα εργασιακά, την ώρα που λόγω των επικείμενων εκλογών ενδέχεται να σημειωθούν καθυστερήσεις σε τομείς όπως οι ιδιωτικοποιήσεις, η αύξηση της αποδοτικότητας του συστήματος απονομής δικαιοσύνης και η περαιτέρω βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Ειδικότερα:

- Το **οικονομικό κλίμα** παρουσίασε μικρή επιδείνωση τον Ιανουάριο του 2019 (στις 99,6 μονάδες από 100,9 τον προηγούμενο μήνα και 101,4 τον Ιανουάριο του 2018), κυρίως λόγω της πτώσης των προσδοκιών στις υπηρεσίες, ενώ στη βιομηχανία, το λιανικό εμπόριο και τις κατασκευές το κλίμα βελτιώθηκε ελαφρά.
- Η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** βελτιώθηκε για 7^ο συνεχόμενο μήνα (στις -28,3 μονάδες, από -31 τον προηγούμενο μήνα και -47,8 τον Ιανουάριο του 2018), με τα νοικοκυριά να εμφανίζονται περισσότερο αισιόδοξα για την οικονομική τους κατάσταση, ενώ βελτιώνεται και η πρόθεσή τους για μείζονες αγορές (έπιπλα, ηλεκτρικές συσκευές κλπ).
- Η **παραγωγή στη μεταποίηση** πλην πετρελαιοειδών συνέχισε να αυξάνεται τον Δεκέμβριο του 2018 (+0,2%), διατηρώντας θετική τάση, αν και ο ρυθμός ανόδου παρουσιάζει επιβράδυνση από τις αρχές του 2018 (+2,0% στο σύνολο του έτους, επιπλέον αύξησης +3,7% το 2017). Σημειώνεται ότι οι επιχειρηματικές προσδοκίες στη βιομηχανία παρουσίασαν κάμψη το τελευταίο τρίμηνο του έτους, ακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις, ενώ τον Ιανουάριο του 2019 βελτιώθηκαν οριακά. Συνολικά, το 2018 η παραγωγή στους περισσότερους κλάδους κινείται ανοδικά, ιδίως στους κλάδους φαρμάκου (+16,5%), Η/Υ και ηλεκτρονικών προϊόντων (+14,2%) και επίπλων (+14,4%). Αύξηση σημείωσε επίσης η παραγωγή ποτών (+6,8%), χημικών προϊόντων (+4,4%) και βασικών μετάλλων (+3,3%). Αντίθετα, η παραγωγή στον κλάδο των τροφίμων εμφανίζει αποδυνάμωση (-0,4%), ενώ σημαντική πτώση καταγράφηκε στην παραγωγή καπνού (-25,8%) και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (-16,2%).
- Οι συνολικές **εξαγωγές αγαθών** ανήλθαν σε €33,4 δισ. το 2018, παρουσιάζοντας αύξηση +15,7% (+10,7% εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών) σε σύγκριση με το 2017. Η θεαματική άνοδος των εξαγωγών αποτέλεσε τον κύριο μοχλό ανάπτυξης το 2018, παρά την εξασθένηση που παρατηρήθηκε στο διεθνές εμπόριο αγαθών και των τάσεων προστατευτισμού που διαμορφώθηκαν. Παρόλα αυτά, το μερίδιο των ελληνικών εξαγωγών, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών που καταγράφουν δυναμικούς ρυθμούς επέκτασης, στις παγκόσμιες εξαγωγές μειώθηκε σημαντικά στα χρόνια της κρίσης, αν και ο βαθμός διεξόδου της ελληνικής οικονομίας στην παγκόσμια αγορά έχει αρχίσει τα τελευταία χρόνια να ανακάμπτει, απέχοντας όμως σημαντικά από τα προ κρίσης επίπεδα (δείτε περισσότερα [εδώ](#)).
- Ο **όγκος λιανικών πωλήσεων** πλην καυσίμων σημείωσε αύξηση +4% τον Νοέμβριο του 2018 σε ετήσια βάση, έπειτα από πτώση -3,6% τον προηγούμενο μήνα. Σημειώνεται ότι η πτώση του όγκου λιανικών πωλήσεων τον Οκτώβριο του 2018 ακολούθησε την επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο κατά τον ίδιο μήνα και μπορεί να αποδοθεί στη λήξη της τουριστικής περιόδου και τις αυξημένες φορολογικές υποχρεώσεις των νοικοκυριών. Από την άλλη πλευρά, οι ενδιάμεσες χειμερινές εκπτώσεις τον Νοέμβριο φαίνεται ότι συνέβαλαν στην ανάκαμψη των λιανικών πωλήσεων, ενώ οι επιχειρηματικές προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο κινούνται θετικά μέχρι και τον Ιανουάριο του 2019. Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Νοε 2018, ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων αυξήθηκε κατά +1,9%, επιπλέον αύξησης +1,2% το αντίστοιχο διάστημα του 2017, με τις περισσότερες κατηγορίες καταστημάτων να καταγράφουν θετικές μεταβολές. Δεδομένης της βελτίωσης της καταναλωτικής

Η συγκυρία δεν επιτρέπει εφησυχασμό και απαιτεί την άμεση αντιμετώπιση προκλήσεων, όπως του ζητήματος των κόκκινων δανείων, της πλήρους άρσης των capital controls και της αντιμετώπισης των δημοσιονομικών κινδύνων που ενδεχομένως προκύψουν λόγω προεκλογικών παροχών και επικείμενων δικαστικών αποφάσεων που μπορεί να ανατρέψουν τις περικοπές συντάξεων στο παρελθόν.

- εμπιστοσύνης και των επιχειρηματικών προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο, ο όγκος λιανικών πωλήσεων αναμένεται να κινηθεί ανοδικά τους επόμενους μήνες.
- Οι **εισπράξεις από υπηρεσίες** αυξήθηκαν κατά +20,6% τον Νοέμβριο του 2018, κυρίως λόγω της ανόδου του τουρισμού (+42,5% οι εισπράξεις και +6,2% οι αφίξεις) και της καλής πορείας των εισπράξεων από μεταφορές (+19,9%), ενώ και οι εισπράξεις από λοιπές υπηρεσίες αυξήθηκαν κατά +9,1%. Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Νοε 2018, το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών αυξήθηκε κατά +€1,3 δισ., με τις αφίξεις και τις τουριστικές εισπράξεις να αυξάνονται κατά +10,6% και +9,7% αντίστοιχα.
 - Οι **καταθέσεις των νοικοκυριών** σημείωσαν άνοδο +€2,3 δισ. τον Δεκέμβριο του 2018, γεγονός το οποίο αποδίδεται κυρίως στην καταβολή των αγροτικών επιδοτήσεων, ύψους περίπου €2 δισ., και του δώρου Χριστουγέννων στους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα. Παράλληλα, η μηνιαία ροή καταθέσεων των επιχειρήσεων ήταν θετική κατά +€1,2 δισ., κυρίως λόγω του κλεισίματος των βιβλίων του οικονομικού έτους. Συνολικά, από τον Ιούλιο του 2015, όταν επιβλήθηκαν τα capital controls, η σωρευτική αύξηση των καταθέσεων των νοικοκυριών διαμορφώνεται σε €10 δισ., όσο περίπου και των επιχειρήσεων (€9,3 δισ.). Σημειώνεται ότι η σταθερή αύξηση των καταθέσεων το 2018, σε συνδυασμό με τον αρνητικό ρυθμό χρηματοδότησης κατά το μεγαλύτερο μέρος του έτους, οδήγησε στην μείωση της παροχής έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα κάτω από το όριο των €2 δισ., σηματοδοτώντας ουσιαστικά την απεξάρτηση των ελληνικών τραπεζών από τον μηχανισμό έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα (ELA).
 - Παράλληλα, τον Δεκέμβριο του 2018 **ο ρυθμός χρηματοδότησης των επιχειρήσεων** επέστρεψε σε θετικό έδαφος (+0,3%) έπειτα από 9 μήνες αρνητικής μεταβολής. Αντίθετα, ο ρυθμός επέκτασης της χρηματοδότησης των νοικοκυριών παρέμεινε αρνητικός (-2,8% στα στεγαστικά δάνεια και -0,8% στα καταναλωτικά).
 - Το **ποσοστό ανεργίας** διαμορφώθηκε σε 18,5% τον Νοέμβριο του 2018, από 18,7% τον προηγούμενο μήνα και 21,1% τον Οκτώβριο του 2017, με τον αριθμό των ανέργων να υποχωρεί σε 875,2 χιλ., από 1 εκατ. περίπου τον αντίστοιχο μήνα του 2017. Παράλληλα, κατά το 2018 αυξήθηκαν οι καθαρές προσλήψεις (προσλήψεις μείον αποχωρήσεις) κατά 141 χιλ., επιπλέον 143.5 θέσεων εργασίας το 2017. Ωστόσο, οι εγγεγραμμένοι μακροχρόνια άνεργοι μειώνονται με αρκετά αργό ρυθμό (531,4 χιλ. τον Δεκέμβριο του 2018, από 535,3 χιλ. τον Δεκέμβριο του 2017).

Η συνολική εικόνα που συνθέτουν οι παραπάνω εξελίξεις είναι εν γένει θετική. Σε κάθε περίπτωση η συγκυρία δεν επιτρέπει εφησυχασμό και απαιτεί την άμεση αντιμετώπιση προκλήσεων, όπως του ζητήματος των κόκκινων δανείων, της πλήρους άρσης των capital controls και της αντιμετώπισης των δημοσιονομικών κινδύνων που ενδεχομένως προκύψουν λόγω προεκλογικών παροχών και επικείμενων δικαστικών αποφάσεων που μπορεί να ανατρέψουν τις περικοπές συντάξεων στο παρελθόν. Επίσης, υπάρχουν ουσιαστικές καθυστερήσεις στην απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, και, ειδικότερα, στον τομέα της πώλησης των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ, που απαιτούν επίσπευση των διαδικασιών. Όχι μόνο για τη μείωση του υψηλού κόστους ενέργειας για τις επιχειρήσεις μέσω αυξανόμενου ανταγωνισμού, αλλά και λόγω υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η χώρα σε σχέση με την ελάφρυνση του χρέους μεσοπρόθεσμα. Τέλος, απαιτείται η λήψη μέτρων προκειμένου η πρόσφατη αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 11% και η κατάργηση του υποκατώτατου μισθού να μην έχουν επιπτώσεις στην απασχόληση. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη μείωση της φορολογίας της εργασίας και των εισφορών καθώς επίσης και τον εξορθολογισμό της υποχρεωτικής διαίτησας.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα

	2016	2017	2018	2018	2019
	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Δεκ.	Ιαν.
😊 Οικονομικό κλίμα	91,8	96,6	102,1	100,9	99,6
😊 Καταναλωτική εμπιστοσύνη	-62,9	-58,9	-44,0	-31,0	-28,3
😊 % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης	72%	67%	55%	44%	43%
😊 % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας	79%	74%	59%	46%	48%
😊 % που προβλέπει αύξηση της ανεργίας	77%	68%	50%	43%	44%
😊 % που θεωρεί απίθανο να αποταμιεύσει	90%	91%	87%	86%	85%

Απασχόληση, Ανεργία, Τιμές, Παραγωγικότητα, Ανταγωνιστικότητα

	2016	2017	2018	Περίοδος
😊 Απασχολούμενοι (μεταβολή περιόδου, εποχ. προσαρμοσμένα στοιχεία)	-33.700	66.100	103.600	Ιαν – Νοε
😊 Απασχολούμενοι (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	3.300	-38.900	30.000	Νοε
😊 Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή περιόδου)	51.666	-30.587	55.568	Ιαν – Δεκ
😊 Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή μήνα)	-2.576	15.103	36.484	Δεκ
😊 Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου)	136.260	143.545	141.003	Ιαν – Δεκ
😊 Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα)	11.132	15.315	5.970	Δεκ
😊 Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	23,3%	21,1%	18,5%	Νοε
😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	23,6%	21,6%	19,4%	Ιαν – Νοε
😊 Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (%Δ)	0,0%	0,7%	0,6%	Δεκ
😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (%Δ)	-0,8%	1,1%	0,8%	Ιαν – Δεκ
😊 Παραγωγικότητα ανά ώρα (2010 = 100)	93,7	92,6	93,1	Γ' 3μηνο
😊 Μέσος δείκτης περιόδου	93,1	92,6	93,1	Ιαν – Σεπ
😊 Ανταγωνιστικότητα (πραγματική σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία, 2010 = 100)*	81,1	83,2	82,3	Δ' 3μηνο
😊 Μέσος δείκτης περιόδου	81,0	82,2	83,3	Ιαν – Δεκ

ΑΕΠ

(με εποχική διόρθωση, σταθερές τιμές, ετήσια μεταβολή)

	2016	2017	2018			
			Q1	Q2	Q3	Ιαν-Σεπ
😊 ΑΕΠ	-0,2%	1,5%	2,5%	1,7%	2,2%	2,1%
😊 Εγχώρια ζήτηση	0,5%	1,8%	-3,0%	-0,3%	3,6%	0,1%
😊 Ιδιωτική κατανάλωση	0,0%	0,9%	0,5%	1,3%	0,7%	0,8%
😊 Δημόσια κατανάλωση	-0,7%	-0,4%	-0,6%	-4,3%	-4,1%	-3,0%
😊 Επενδύσεις (περιλ. της μεταβολής αποθεμάτων)	6,1%	10,0%	-22,9%	-1,9%	42,2%	1,5%
😊 Επενδύσεις σε πάγια	4,7%	9,1%	-8,8%	19,2%	-23,2%	-6,2%
😊 Κατοικίες	-12,6%	-5,5%	11,1%	5,4%	20,8%	12,3%
😊 Λοιπές κατασκευές (πλην κατοικιών)	37,9%	1,2%	9,4%	53,2%	-49,1%	-15,6%
😊 Μηχανολογικός εξοπλισμός (περιλ. οπλικά συστήματα)	-7,2%	6,2%	22,1%	20,8%	18,4%	20,4%
😊 Μεταφορές (περιλ. οπλικά συστήματα)	-5,6%	50,9%	-55,3%	-44,5%	154,5%	-22,3%
😊 Καθαρές εξαγωγές						
😊 Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-1,8%	6,8%	8,1%	9,2%	7,6%	8,3%
😊 Εξαγωγές αγαθών	3,7%	5,7%	11,0%	7,0%	7,9%	8,6%
😊 Εξαγωγές υπηρεσιών	-7,7%	8,0%	4,8%	12,2%	8,0%	8,3%
😊 Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	0,3%	7,1%	-7,5%	2,7%	15,0%	3,1%
😊 Εισαγωγές αγαθών	2,9%	6,7%	-11,3%	-0,1%	15,0%	0,6%
😊 Εισαγωγές υπηρεσιών	-10,8%	9,0%	11,8%	16,0%	16,0%	14,6%

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες

(ετήσια μεταβολή)

	2016	2017	2018	Περίοδος	2018	Περίοδος
	(σύνολο έτους)	(σύνολο έτους)			2018	
😊 Βιομηχανική παραγωγή	2,5%	4,5%	1,0%	Ιαν – Δεκ	1,1%	Δεκ
😊 Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή)	3,4%	3,7%	2,0%	Ιαν – Δεκ	0,2%	Δεκ
😊 Παραγωγή στις κατασκευές	22,9%	-14,6%	0,4%	Ιαν – Σεπ	7,8%	Γ' 3μηνο
😊 Κτίρια	18,1%	-10,2%	20,4%	Ιαν – Σεπ	12,3%	Γ' 3μηνο
😊 Υποδομές	26,8%	-18,0%	-14,8%	Ιαν – Σεπ	4,0%	Γ' 3μηνο
😊 Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³)	-6,9%	19,4%	18,8%	Ιαν – Οκτ	38,9%	Οκτ
😊 Λιανικές πωλήσεις (όγκος)	-0,6%	1,3%	1,6%	Ιαν – Νοε	3,3%	Νοε
😊 Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	0,4%	1,3%	1,9%	Ιαν – Νοε	4,0%	Νοε
😊 Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων	11,0%	20,8%	22,6%	Ιαν – Δεκ	4,1%	Δεκ
😊 Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	2,1%	7,2%	10,5%	Ιαν – Δεκ	1,0%	Δεκ
😊 Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	5,1%	3,7%	9,1%	Ιαν – Δεκ	1,5%	Δεκ
😊 Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	5,9%	7,8%	8,4%	Ιαν – Δεκ	5,6%	Δεκ
😊 Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	8,0%	7,9%	8,8%	Ιαν – Δεκ	6,4%	Δεκ
😊 Τουρισμός – εισπράξεις	-6,4%	10,8%	9,7%	Ιαν – Νοε	42,5%	Νοε
😊 Μεταφορές – εισπράξεις	-21,6%	16,9%	14,7%	Ιαν – Νοε	19,9%	Νοε
😊 Λοιπές υπηρεσίες** – εισπράξεις	4,4%	13,8%	-2,1%	Ιαν – Νοε	9,1%	Νοε
😊 Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες, εκτός κρουαζιέρας)	5,1%	9,7%	10,6%	Ιαν – Νοε	6,2%	Νοε

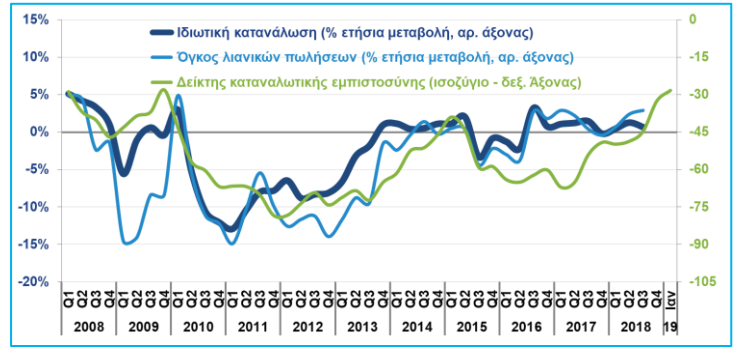
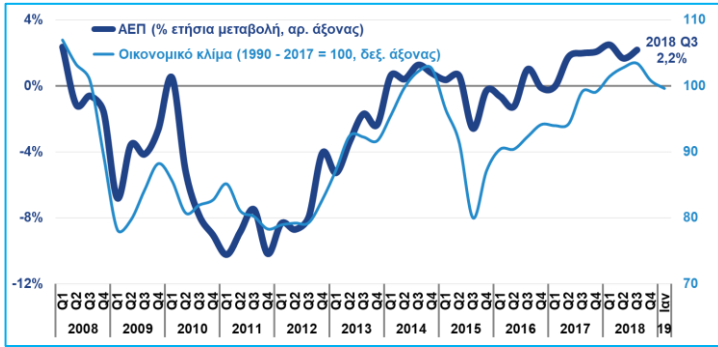
* με βάση το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, μεταξύ 37 εμπορικών εταιριών, πτώση = βελτίωση ανταγωνιστικότητας

** περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

Πηγή: ΙΟΒΕ, ΕΛΣΤΑΤ, ΤΓΕ, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, ΕΕ

Οικονομικό κλίμα

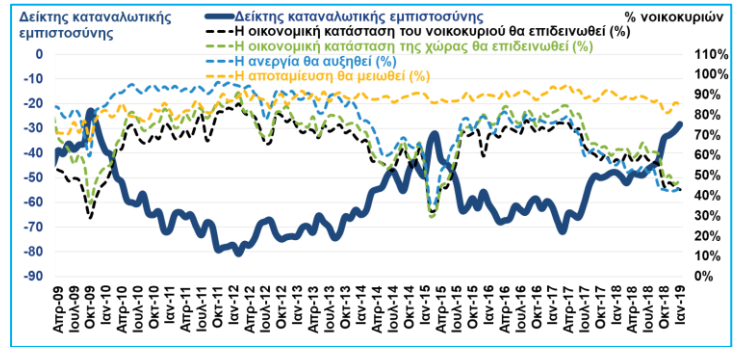
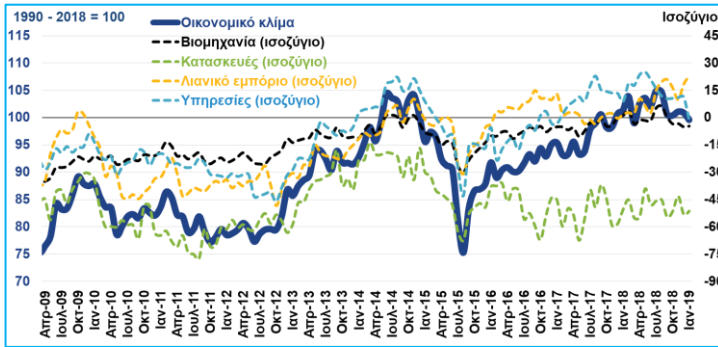

ΑΕΠ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2018, IOBE-DG ECFIN, Ιαν. 2019)

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2018, IOBE-DG ECFIN, Ιαν. 2019)

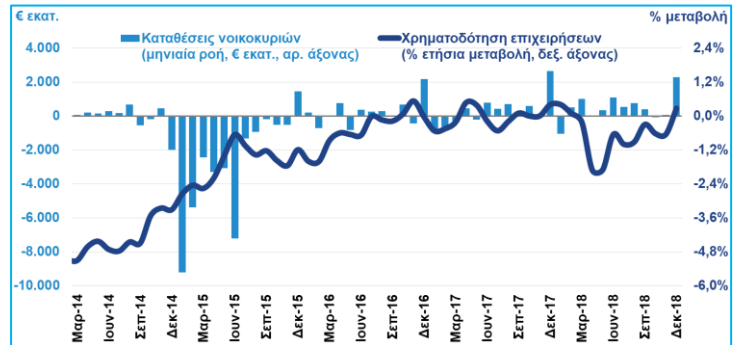

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

(IOBE-DG ECFIN, Ιαν. 2019)

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(IOBE-DG ECFIN, Ιαν. 2019)

ΔΕΙΚΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (PMI) ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

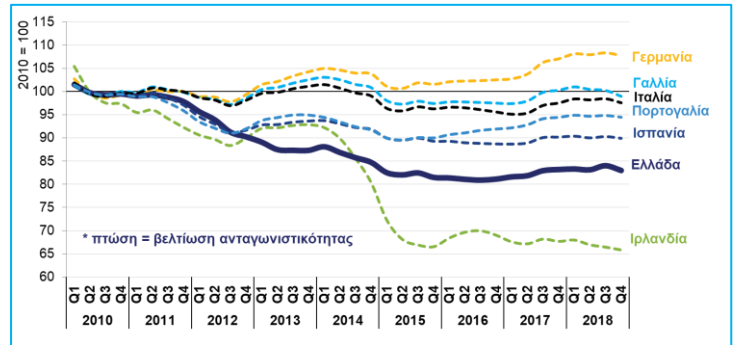
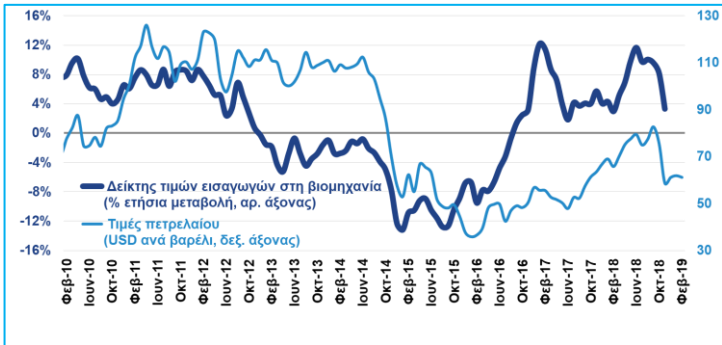
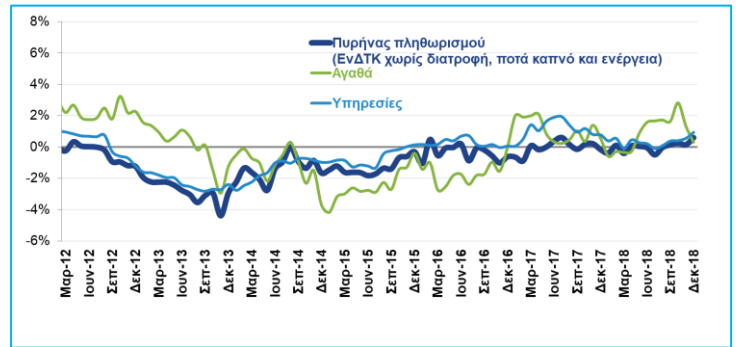
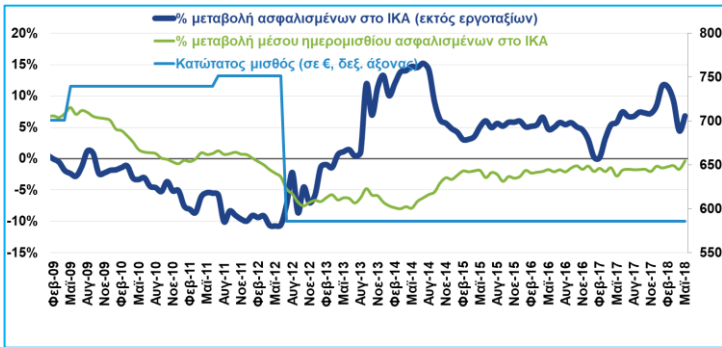
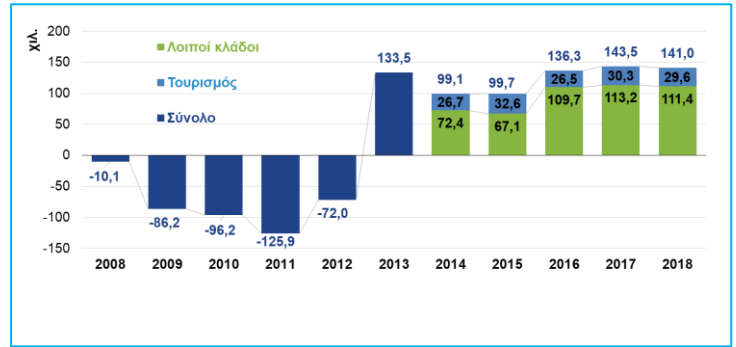
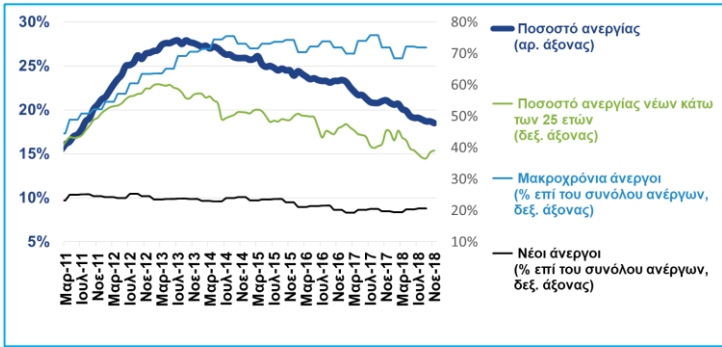
(Markit, Ιαν. 2019)

ΡΟΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

(Τράπεζα της Ελλάδος, Δεκ. 2018)

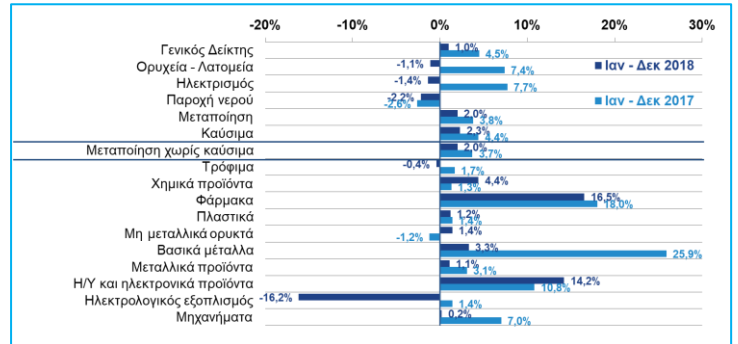

Απασχόληση, τιμές, αμοιβές

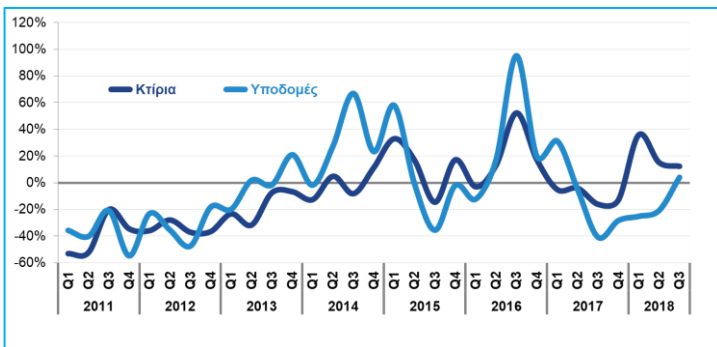

Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες

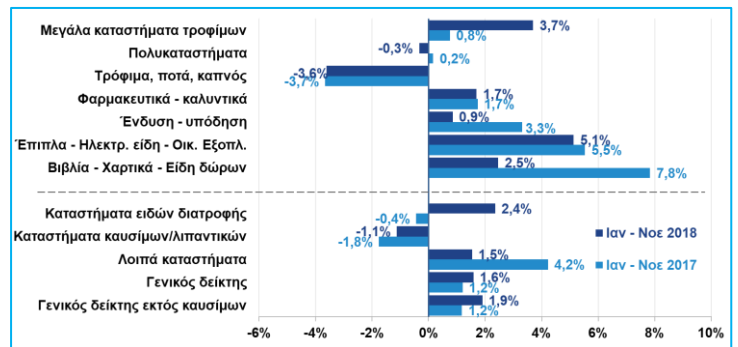

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2018)

(ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2018)

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ (% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2018)

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ (% μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων, ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2018)

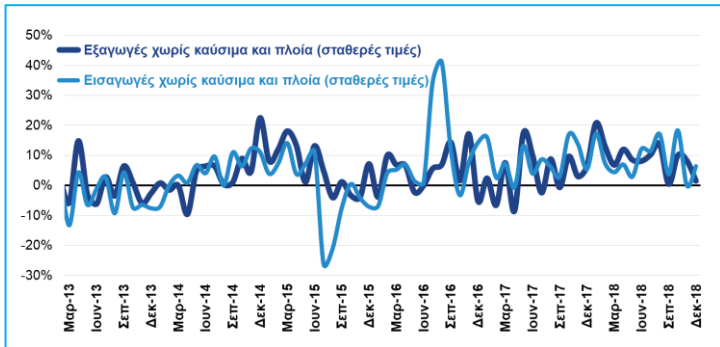
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Γ' 3μηνο 2018, ΕΛΣΤΑΤ, Σεπτ. 2018)

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2018)

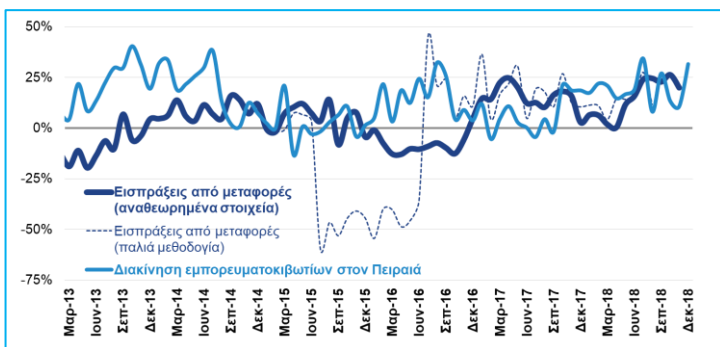
Εξαγωγές, τουρισμός

ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΛΟΙΑ
(ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2018)

ΑΦΙΞΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ
(ΤτΕ, Νοε. 2018)

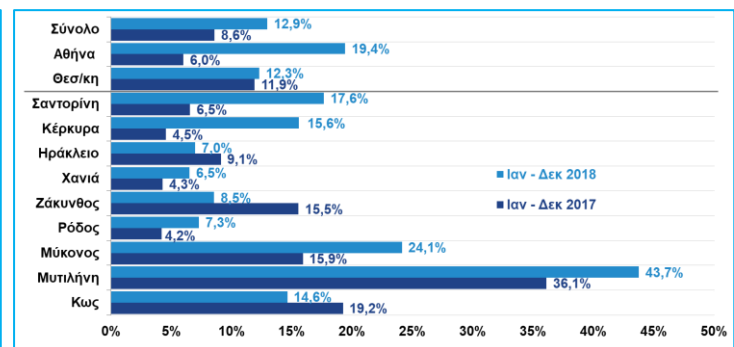

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
(ΤτΕ, Νοε. 2018, Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων: COSCO, Δεκ. 2018)

Ομάδες προϊόντων (€ εκατ.)	Ιαν – Δεκ		%Δ
	2017	2018	
Αγροτικά προϊόντα	5.641,7	6.010,3	6,5%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	4.354,8	4.595,9	5,5%
Ποτά – καπνός	716,7	722,0	0,7%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	570,3	692,4	21,4%
Πρώτες ύλες	1.300,6	1.374,1	5,7%
Καύσιμα	8.979,8	11.480,7	27,9%
Βιομηχανικά προϊόντα	12.405,6	13.998,9	12,8%
Χημικά	3.071,2	3.493,6	13,8%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	4.638,3	5.251,2	13,2%
Μηχανήματα	2.598,8	2.932,3	12,8%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	2.097,3	2.321,8	10,7%
Άλλα	-2.095,2	-2.007,4	-4,2%
Σύνολο	26.232,5	30.856,6	17,6%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	17.252,7	19.375,9	12,3%

Πρόσθετη ανάλυση:	Ιαν - Νοε		%Δ
	2017	2018	
Μεταποιημένα προϊόντα	15.389,2	17.483,3	13,6%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	2.920,3	3.282,3	12,4%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	2.894,5	3.000,4	3,7%
εκ των οποίων: αγροτικά	1.716,9	1.778,8	3,6%

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Δεκ. 2018)

ΔΙΘΕΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ
(ΣΕΤΕ, Δεκ. 2018)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€362 δισ.
71% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€60 δισ.
48% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€61 δισ.
46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€3,3 δισ.**
42% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
200.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€5 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,2 δισ.
26% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€1,1 δισ.
31% συνόλου****

* 17.454 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2016 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP
** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων
*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ
**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

